

cens: Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram. Et ne graue uideretur quod dñs præcipiebat facere, ipse superius exemplis monstrabat. Et recte dicitur, [humilis corde,] quia semetipsum humiliavit, sicut ait **Apostolus:** Qui cū in forma dei esset, nō rapinam arbitratus est esse se æqualē deo, sed semetipsum exinaniuit &c. Multi uidentur humiles exterius, sed interius tumidi sunt: è cōtra exterius tumidi, sed interius humiles sunt. Bona conscientia, quæ talem fert fructum, quæ semp̄ intus seruat humilitatē. [Et inuenientis requiē animabus uestris,] Et alibi dicit, Nolite timere eos qui occidūt corpus, animā aut̄ non possunt occidere. Sancti post tribulationē requiē percepturi sunt. [Iugum em̄ meū suauē est, & onus meū leue.] Iugū ipsius suauē ē. q̄re suauē? aut q̄re leuē? Quia q̄d docuit ipse, prius impleuit, sicut **Lucas dicit:** Quia cœpit Iesus facere & docere. Præcepit nobis humiles esse, ipse prius in semetipso humilitatē exhibuit, nullam rem iussi, quam ipse non demonstraret. Solent etiam nonnulli magistri graua & importabilia discipulis iniungere, quod ipsi facere nō ualent. Loquunt̄ ore, & opere destruunt, ideo discipulis graua uidentur: sed dñs talia nō fecit. Iugū eius leue est. Sancti nā que quicquid in hoc seculo patiuntur, leue sustinēt, quod iugū perfiti Iudæi portare noluerunt, dicentes: **Disrumpamus uincula eorū.** Ergo nec scientiam patris, nec filij, nec spiritus sancti portare uoluerunt, dicentes: Scientiam uiarum tuarum nolumus.

SERMO DE ORA

tionē dominica, Lucæ XI.

In illo tempore Dixit unus ex discipulis Iesu ad eum: Domine doce nos orare, sicut docuit Iohanes discipulos suos. Et reli.

Lucas euangelista refert quia cum dominus ab oratione surrexisset, accessit ad eum unus ex discipulis eius, dicens: **Dñe, doce nos orare, sicut et Iohanes docuit discipulos suos.** Quibus cum dixisset, **Orantes autem nolite multum loqui sicut ethnici faciunt, quod putant in multiloquio se exaudiri, breuem quidem uerbis, sed plenam mysterij docuit orationem, dicens: Sic ergo orabitis, dicentes: Pater noster, qui es in caelis, &c.** In qua oratione septem specialiter petitiones commendantur, quarum tres priores ad futuram uitam pertinent, reliquae quatuor ad praesentem pertinere uidentur, propter futuram tamen accipiendam. Quod enim ait, **Sanctificetur nomen tuum, fiat uoluntas tua, sicut in caelo et in terra,** ad futurae uitae beatitudinem pertinet. Quod uero subiungit, **Panem nostrum quotidianum da nobis hodie,** etiam usque in finem, ad praesentis uitae necessaria pertinere uidetur. Sed cuncta per ordinem uideamus. Ait enim: [Pater noster qui es in caelis.] Vbi considerandum est, quia cum singulis haec orationem dicendam docuit, non dicimus, pater meus singulariter, sed pater noster pluraliter, ut intelligamus haec paternitatem non ad naturam pertinere, sed ad gratiam. Hoc enim dicit Imperator, hoc etiam miles, hoc dominus, hoc seruus, hoc diues, hoc pauper. Omnes aequaliter dicunt, Pater noster, quia non est personarum acceptor deus, sed in omni gente qui operatur iustitiam, acceptus est illi. Vbi reuera magna digna-

ORATIONE DOMINICA 611

tio hominibus datur, ut dominum & creatorem suum patrem audeant appellare, Siue certe, cum communiter patrem inuocandum esse docuit, spiritualiter nos fratres esse debere insinuat, iuxta illud quod ipse alibi ait: Omnes enim uos fratres estis. Qui enim unum inuocant patrem, unanimem debent habere fraternitatem, secundum illud quod per Psalmistam dicitur: Ecce quam bonum & quam iucundum habitare fratres in unum. Cum uero deus ubique sit totus, ubique præsens, specialiter in cælis esse dicitur, ubi angelorum agminibus uicinus apparet, & sublimius collaudatur: ubi nobis innuit, quia qui patrem nos habere gloriamur in cælis, iuste debemus uiuere in terris, ut quandoque terreno puluere exuti, ascendere mereamur in caelos, ubi patrem quotidie inuocamus. Quod uero subditur, [Sanctificetur nomen tuum,] cum nomen dei in se semper sanctum sit, in nobis sanctificari petimus, ut scilicet nos in quibus nomen eius inuocatum est, sancte & iuste uiuamus. Vnde diligentissime cauendum est, ne ad nos illa sententia terribilis dirigatur, qua dicitur: Vos polluistis nomen sanctum meum, sed potius tales simus, ut ad nos pertineat, uel in nobis impleatur, quod ipse alibi dicit: Sancti estote, quia ego sanctus sum dominus deus uester. Adueniat regnum tuum. Regnum dei illud hic commemorat specialiter, quod uenturum est pro uniuersale iudicium, ubi regnabunt sancti cum domino in gloria, qui non permittunt modo regnare in suo mortali corpore peccata. Quales erant apostoli, quibus a domino dictum est: Vos estis qui permanistis mecum in tentationibus meis, & ego dispono uobis, sicut disposuit mihi pater meus regnum, ut sedetis super thronos

nos duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel. Hoc ergo regnum, uelimus nolimus, uenturum est, tamē si ad illud nos pertinere confidimus, toris uiribus ut ueniat optare debemus. Cum uero subiungimus, [Fiat uoluntas tua,] cognoscimus quā nō nostris uoluntatibus obtēperare, sed uoluntatem dei in omnibus debemus quærere: ut iuxta admonitionem Apostoli, probantes quæ sit uoluntas dei bona, & bene placens & perfecta, hoc impleamus in opere, quod illius uoluntati placere fuerit comprobatum. Quod autem dicimus, Sicut in cælo & in terra, cæli nomine angelicam creaturam possumus accipere: terræ, humanam, cui dictum est: Terra es & in terram ibis. Et hoc petimus, ut sicut angeli eius uoluntatem faciunt in cælo, ita & nos faciamus in terris. Siue aliter cæli nomine, iustos accipimus, de quibus scriptum est: Cæli euarrant gloriam dei: terræ nomine, peccatores. Et cum diximus, [Fiat uoluntas tua sicut in cælo & in terra,] hoc petimus, sicut iusti eius faciunt uoluntatem, ita ad eius uoluntatem sequendam conuertantur etiam peccatores. Vel certe cæli nomine, ecclesiam: terræ uero, incredulos & paganos possumus accipere. Et cum dicimus, [Fiat uoluntas tua &c.] hoc petimus, ut etiam increduli & pagani conuertantur ad fidem. [Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.] Panis quotidianus ad uictum pertinet & uesitum, quibus secundum Apostolum contenti esse debemus, in quibus uerbis spontanea paupertas poscitur. Quoniam sicut dominus ait: Beati pauperes spū, quā ipso est regnum cælorū. Qui em panē quotidianum petit, superfluitatem diuitiarū non quærīt. Hodie uero cum dicit, omne tempus uitæ presentis si

ORATIONE DOMINICA 613

gnificat. Qui ergo dicant, [panē nostrum quotidiana da nobis hodie, iubentur de crastino non cogitare: uel certe, quia iuxta domini uocem, non in solo pane uiuit homo, sed in omni uerbo quod procedit ab ore dei. Cum enim dicimus, panem nostrum, hoc oramus, ut animæ cibū spiritalem tribuat, id est, uerbum dei. Et sicut quotidie moriturę carni carnale tribuit alimentum, sic animæ sine fine uicturę tribuat esurire uerbum dei: quia beati (ut dominus ait) qui esuriunt & sitiunt iustitiam, quia ipsi saturabuntur. Sive aliter, Cum dicimus, [panem nostrum quotidianum da nobis hodie,] possumus de perceptione eucharistię accipere, de acceptione corporis & sanguinis domini. Et hoc oram⁹, ut quia sine peccato esse nō possumus, sic nobis uitam presentem tribuat sine crimine transire, ut ab eucharistię perceptione non separemur. Et dimitte nobis debita nostra. Quod debitum in scripturis ad peccatum pertineat, illa parabola euangelij indicat, ubi seruus qui decē millia talenta debebat, ad unā petitionē impetrauit absolutionē. Cū ergo dicimus, [Dimitte uobis debita nostra,] hoc precamur, ut dimittat nobis peccata nostra: quod sine dubio nō negabit, si nos fecerimus quod subditur: Sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Regulam enim dimittendi peccata nostra in nobis ipsi habemus, ut sicut uolumus nostra à deo dimitti nobis peccata, sic dimittamus & proximis quęcumq; in nobis peccauerint. Et sic ut uolumus post peccatum benignum inuenire deū, sic nos his qui in nobis peccauerint, clemētes simus & benigni, propter illud quod dominus ait: Cū stabitis ad orandum, dimitte si quid habetis aduersus

aliquem, ut & pater uester qui in cælis est, dimittat
 uobis peccata uestra. Vbi & discretio necessaria est, ut disceramus
 quæ alia sunt peccata quæ in nobis fratres committunt, & alia quæ in deum: ut scilicet cum in nobis
 peccauerint, facile dimittamus: cum uero in deum, non
 sine castigatione uel correptione, uel si necessitas fuerit,
 districtiorem adhibeamus disciplinam. Peruerso enim itinere graditur,
 qui in se peccantibus uindictam, & his qui in deum peccant, exhibent patientiam.
 Notandum autem quia non solum per baptismum, sed etiam post baptismum alijs modis in ecclesia
 remissio peccatorum tribuitur. Septem enim modis remissio peccatorum dari creditur. Primo, per
 baptismum, sicut dominus ait: Qui crediderit & baptizatus fuerit, saluus erit. Secundo per penitentiam,
 de qua dominus alibi ait: Penitentiam agite, appropinquabit enim regnum cælorum &c. Tertio fit per
 elemosinam, iuxta quod dominus alibi ait: Date elemosinam, & ecce omnia munda sunt uobis. Quarto fit
 per indulgentiam proximorum, de qua dominus dicit: Si dimiseritis hominibus peccata eorum, & pater
 uester cælestis &c. Quinto per correptionem ueræ charitatis, de qua per Iacobum apostolum dicitur: Qui
 conuerti fecerit peccatorem ab errore uiae suae, saluabit animam eius a morte &c. Sexto fit per assumptionem
 corporis & sanguinis domini, sicut dominus, cum eiusdem sacramentum discipulis traderet, ait:
 Hic calix nouum testamentum est in meo sanguine, qui pro uobis & pro multis effundetur in remissionem
 peccatorum. Hæc facite quotiescunque feceritis in meam &c. Septimo uero fit per sanguinis effusionem
 in martyrio, sicut angeli uoce in Apocalypsi

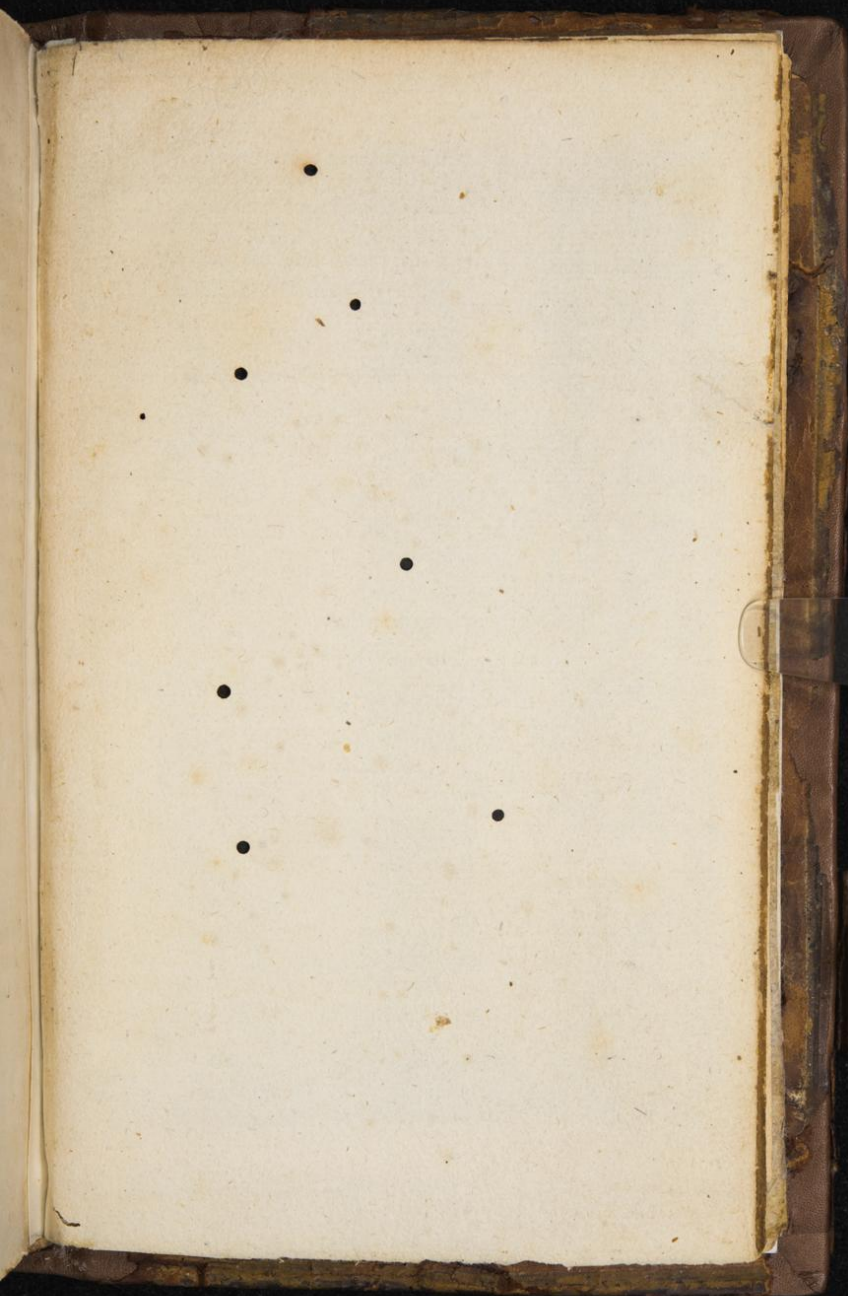
ORATIONE DOMINICA 619

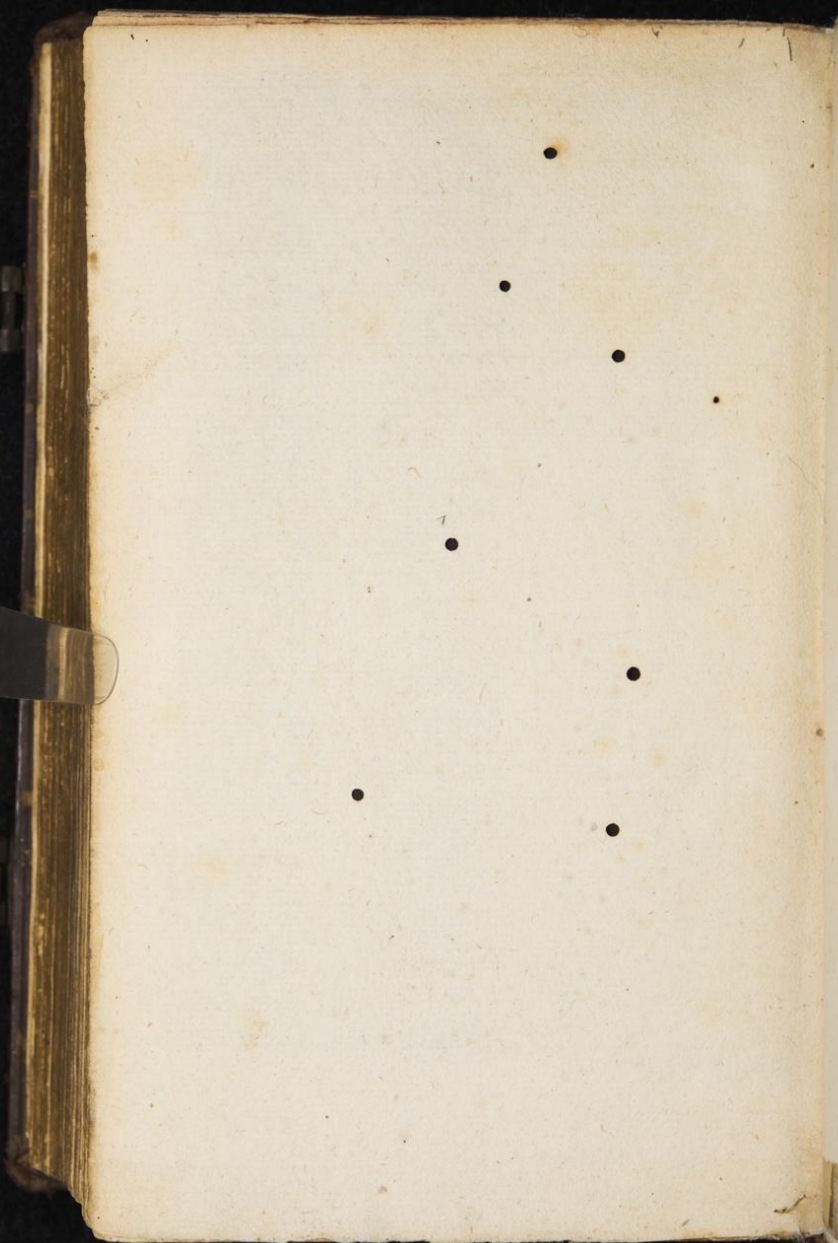
dicitur: Iſti ſunt qui uenerunt ex magna tribulatiōe,
 & lauerunt ſtolas ſuas in ſanguine agni. In eo quod
 ſubditur, **Et ne nos inducas in tentationem.**
 hoc petimus, ne nos permittat incidere in tentatio-
 nem. Quasi enim deus nos in tentationem inducere
 dicitur, quando à tentatiōe nō liberat, ſicut de Pha-
 raone dictum eſt: Ego indurabo cor Pharaonis, cū
 nihil aliud ſit deo indurare, niſi à duritia nō liberare.
 Quapropter conſiderantes fragilitatem noſtrā, cor-
 dis uocibus ſupplicemus, ne nos inducat in tentatio-
 nem, ſed iuxta Apoſtoli ſententiam, faciat cum ten-
 tatiōe etiā prouētum, ut poſſimus ſuſtinere. Quod
 uero ſubdimus, ſed libera nos a malo, uel gene-
 raliter ab omni quod malum eſt, nos liberari peti-
 mus, uel ſpecialiter à diabolo, qui eſt inuentor omni-
 tum malorum. De quo alibi dominus ait: Omnis qui
 audit uerbum regni, & non intelligit, uenit ma-
 lus & rapit. Ab huius ergo malitia ne-
 quaquam poſſumus liberari, niſi
 per eius adiutoriū, qui ait: Ne-
 mo bonus, niſi ſolus deus,
 qui eſt benedictus in
 ſecula ſeculorū,
 Amen.

¶ Finis partis æſtivalis.

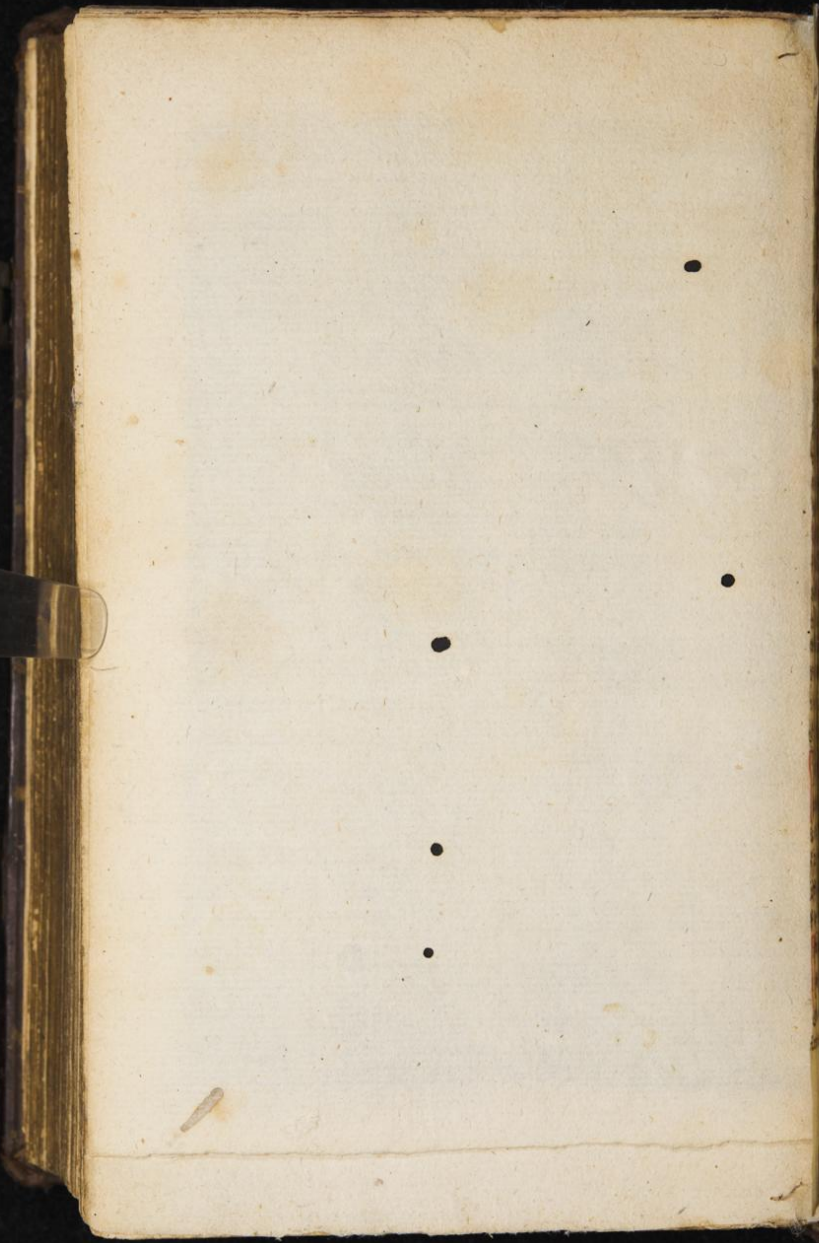
¶ Coloniae apud Eucharium Ceruicorum, XVI. ca-
 lēdas Aprilis, Anno M. D. XXXIII. Gerardo
 Lauacro, Iacobo Rubricleſio COSS.

Fragment of text from the adjacent page, showing some words and a red initial 'C'.

pma q
s. no.

Gu

et dicit

so. ac

ut dicit

med

for

s. no

by. an

Abon

by. an

bonis

ver

arma

a ca

U

polla

duin

mor

pt

ny. an

polla

U

as cou

so. ac

ceptes

so. ac

V

er. q

fur

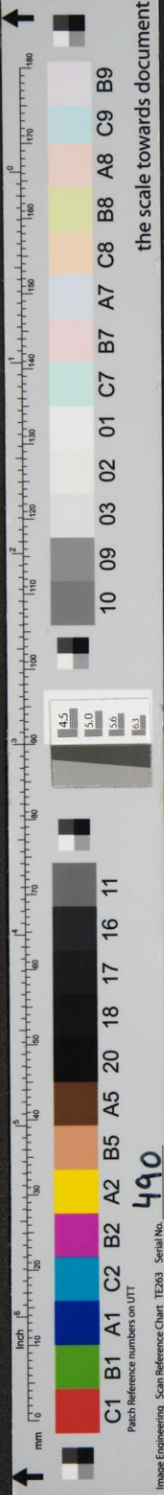
Ambrusius ysa &
Qui alios praeceptis suis ligat, debet ipse legitima
praepa in se custodire,

In vultum

Uigil intercepe cum malis factis, quod in ipso ore
in ipso: cum te malis factis non oportet.
No. 36, noli malignus te in malis factis,
neque cum malis factis factis factis

the scale towards document

490

Image Engineering Scan Reference Chart TE263 Serial No.

619
tribulatiōe.
in eo quod
ationem.
tentatio-
inducere
cut de Pha
raonis, cū
liberare.
ostrā, cor-
tentatio
cum ten-
re. Quod
uel gene-
erari peti-
tor omni
Omnis qui
enit ma
ne-

m, XVI. ca
erardo
S.